
Поштована Градоначелнице Града Ниша госпођо Сотировски, поштовани господине ректоре Универзитета у Нишу господине Антићу, уважени даме и господо организатори и учесници двадесетог по реду научног скупа „Ниш и Византија“, даме и господо професори и студенти, драги гости, драги пријатељи,

Особита је част и задовољство поздравити данас све вас који сте, *жедни воде живе* са хиљадугодишњег источника европске хришћанске цивилизације - древне Византије, дошли да своју жеђ јубиларно, по двадесети пут утолите новим сазнањима о прошлости али и увек присутној актуелности овог освештаног Царства, чији је нераскидиви део био, и по плодовима каснијих векова често и крвљу сведоченом верношћу свом хришћанском идентитету, и до данашњег дана остао - наш град!

Од ове части за мене лично још је значајнија улога да у својству Епископа овога града, настављајући племенито дело подршке својих претходника на нишкој епископској катедри дводеценијском труду организатора, отворим овогодишњи јубиларни скуп у чијој посвети стоји име управо једног од њих; име једне од најзначајнијих личности наше Цркве на размеђу XX и XXI века, осведоченог заљубљеника у византијску духовност, али и неговатељу и поткрепитељу духа обнове најплеменитијих тековина древне Византије – симфоније Цркве и државе у нашим данима – блажене успомене Епископа нишког и потоњег Патријарха српског Господина Иринеја (Гавриловића).

И заиста, ко је имао прилику да упозна овог великог јерарха Цркве српске, могао је у сусрету са њим неизоставно осетити континуитет са освештаном прошлошћу и древним апостолским и отачким временима. Седећи пуне три и по деценије на столици Конастантиновог града на примеру самога равноапостолнога светога цара, владика Иринеј био је ревносини настављач његовог помирителског и ујединитељског дела, стављајући увек Христољубље, братољубље и правдољубље као водиљу како своје проповеди, тако и свог живота.

Користећи се овде речима још једног великана византијске епохе Јована Златоуста: „...не само поучавајући и говорећи, него и самом појавом својом, он беше кадар сваку врлинску науку уводити у душе оних који би га видели.“ (Посланица Мелетију, 1, Е.П.Е. 37,28), управо њих имамо на уму када покушавамо да речима осликамо обресе личности нашег блаженопочившег Патријарха Иринеја. Отуда смо особито и лично ганути

идејом организатора да овај јубиларни, двадесети по реду скуп буде посвећен управо успомени на њега. Храм Светог Саве на Врачару, као круна његовог старања за свој народ и своју Цркву, своје коначно *царско рухо* добио је управо у наше дане његовим залагањем и његовим трудом. Својом лепотом и раскошју архитектуре и мозаика овога Храма наша епоха као да је стала *раме уз раме* са Конастантиновом и Јустинијановом, чиме је још једном потврђена нераскидива веза наше културе са византијским узорима и незаменљива утемељеност хришћанске естетике у древним предлошцима, чиме се на примеру Храма Св. Саве види сва неопходност и већ помињана стална актуелност оног вечног које је свој израз нашло управо у освештаном духовном простору хиљадугодишњег РOMEЈСКОГ царства.

Отварајући овај симпозион, ову својеврсну гозбу знања коју нам организатори редовно приређују на дан градске славе Града Ниша – Светог равноапостолног цара Конастанина и царице Јелене – призивамо благослове наших светих покровитеља и благодат Божију на све учеснике овог научног скупа, позивајући све присутне да се у својим молитвама сете и да од заборава отму успомену на незаборавну личност блаженопочившег Патријарха српског Иринеја (Гавриловића). Бог вас благословио!

Преосвећени Епископ нишки Господин Арсеније (Главчић)

(Поздравни говор и благослов на отварању симпозијума Ниш и Византија XX)